

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest telo bez kosti!“

Br. 17.

Volosko-Opatija u četvrtak 24. travnja 1902.

God. III.

Obćinski izbori va Cresu.

Kako čitamo va talijanskih fojeh obavili su se prošli ćedan va Cresu obćinski izbori.

Talijanska stranka je predobila va svih trih teleh. Vavek do sada su se va Cresu obavljali obćinski izbori tako da talijanskoj stranke ni ni jedan smutil račune. Za prvi put su se ovo leto dignuli ereski težaki, da barem va tretem tele ziberu svoje obćinske zastupnike. — I ereskemu je kopaču najme dodijalo nepametno gospodarstvo talijanske gospode va creskoj obćine, ko je tu obćinu i ereski puk spravilo do ruba propasti.

Talijani su eresku obćinu tako zadužili, da ju ćeka gotova propast. Težačka stranka va Cresu htela je ovo leto da pošalje va obćinsko zastupstvo nekoliko svojeh ljudi, da vide kako Talijani upravljaju, kamo troše obćinske novce i da ako je još moguće spase obćinu od sigurne propasti. Talijanska stranka va Cresu prestrašila se je da bi njoj težaki da pridu va obćinsko zastupstvo, mogli odkrit sve stare marune i za buduće gledat njim na prste, pak je odlučila učinit sve moguće da težaki zastupnici ne pridu va obćinu da moru Talijani i napravo delat va obćine ća će sami prez nikakove kontroli.

Talijanska se stranka va Cresu pul tega držala nauke „osar tutto“, ku je pred nekoliko let postavil istarski Talijan Dr. Bartoli. Izborne liste su temelji za obćinske izbora.

Znajuć to Talijani ereski oni su tako falsificirali te liste da ni bilo moguće ni proti istim reklamirat zač su

bile sve od početka do kraja pogrešeno napisane i sastavljene. Talijani su to napačtu učinili. Na mesto Ivana zapisali su va liste Josipa, namesto Ivana pok. Josipa zapisali su Ivana od Josipa a to su učinili pul svakega izbornika za kega nisu bili sigurni da će s njimi glasovat.

Tako falsificirane liste izložili su Talijani va obćine alda kake? Pribili su ih na vrata od jednega ormara. — Kad su ereski kopači prišli na obćinu prepisovat te liste da moru proti istim učinit reklame, Talijani su svaki hip hodili zapirat i odpirat vrata od tega ormara samo da težaki ne moru prepisovat. Samo kad su se ereski kopači radi tega lopovskoga postupanja pritužili na kapetanat, namestništvo i ministarstvo, dala je oblast, obćine, zapoved da mora liste znet z ormara i stavit ih na stol.

Med tem je pasalo nekoliko vremena. Buduć je pak za reklame proti izbornem listam samo 8 dan i buduć je jako pumo izborniki, ereski težaki nisu mogli ni prepisat liste i radi tega nisu mogli ni učinit pravega reklama. Za svem tem su učinili skupni reklam za o s a m t o od njih, ki su va listah bili al krivo zapisani al iz isteh izpušćeni. Se zna da je talijanska komisija ta reklam odbila a težaki su učinili rekurs na kapitanat. Dokle je ovde pul nas kapitanat na talijanski rekurs proti izbornem listam stavil i takove izbornike va liste ki nimaju pravo glasa, kapitanat va Lošinje ni na rekurs ereskeh kopači skoro ni taknul skroz i skroz falsificirane inborne liste. Se zna ovde su rekurirali gospoda Talijani a va Cresu rekurili su ereski

kopači. Kad je kapitanat va Lošinju tako rešil rekurs proti izbornem listam pučka ili kopačka stranka va Cresu je znala napravo da neće va tretem tele moć predobit nego svejedno je odlučila poč va borbu.

Kod samega izbora su pak Talijani svojim sleparijam postavili krunu. Za njihovu stranku su glasovali svi noštromi i kapitani od Lloyd a z prvokrom premda je to po zakone zabranjeno. Talijanska izborna komisija je odvrkla prez nikakovega razloga na stotine izborniki pučke stranke, za talijansku stranku su agitirali svi obćinski činovniki, mutili, strašili varali na sve moguće načine pak je ćudo da su predobili?

Da se osiguraju proti temu, da njim ne bi namestništvo va Trstu hitilo dolé te bezakonite izbora, Talijani su malo pred izbori zibrali samega gubernatora va Trstu za počastnega građanina grada Cresu i obedali kapitanu Scarpe va Lošinje da će i njega učinit „cittadino onorario“ ako dobe va svih trih teleh.

Tako su Talijani va Cresu pomoću prevarstva, sleparstva nasilja i oblasti predobili va svih trih teleh i sada će moć slobodno imenovat kapitanu Scarpu za počastnega građana grada Cresu.

Nego nadamo se da će pučka stranka proti toj rugohi od izbora učinit rekurs pak ako bude ovaj i odbijen da će učinit pritužbu na upravno sudište va Beć da malo i tamo doznaju kako Talijani v Istre izbora fabriciraju. Nadamo se da će se i va parlamentu ćut koju od oveh izbori. A Vi ereski kopači, u Višnji srca! Nemojte izgubit

kuraja. Za prvi put ovo leto počeli ste se borit proti „talijanskoj camorra“ koja se ravna po onoj:

Coll' arte e coll' inganno,
Si vive mezzo anno
E coll' inganno e l' arte
Si vive l' altra parte.

Za prvi put ste stupili va borbu. Junački napravo dokle stete glavu toj zmije! — Budite segurni, da će vaša stvar pobedit jerbo je pravedna a pravedna stvar je i Boga mila.

Ćitovanje.*)

Kocka je pala. Pošto je sv. Otac Lav XIII. presvetlomu nadbiskupu Štadleru izjavio, da nije voljan i da neće u stvari Svetojeronimskog zavoda ništa više promjeniti i time nanosao celomlu hrvatskomu narodu — kojega se i ja ponosim biti sinom — pretešku i Bogu vapjućku uvredu, ćitujem ovdje svećano i javno pred licem Boga i celoga hrvatskoga naroda, da sa današnjim danom prelazim sa celom mojom obćitelji na „Unijatstvo“.

Učinio sam to — dobro prije promogav iz aliededih razloga:

- 1) Ne jedan, ma ni svi papinski blagoslovi upravljani Hrvatom nisu kadri ne da izbiru, ma niti samo da umanje strašnu onu uvredu nanećenu od sv. Oca hrvatskomu narodu opozivom „breve“ „Pro gente Croatica“.
- 2) Povjestna rećenica: Roma locuta, causa finita, bila je ovim ćinom

*) Za ovaj ćlanak ne odgovara uređništvo izim u koliko to propisuje zakon.

Uredništvo.

PODLISTAK.

Strážci.

Napisao V. B.
(Svršetak).

Kada nam je ono bil Mate zagullil: hote zvonit, al ću vas doma stirat, ni bilo druge, ako ne poč, pak magari da su i crkvena vrata oprta. To nisu miga ćurki burki. Da nas je on doma stiral, bi bil prišal drugi dan va naše rubat, aš da ni po „rodole“ sinoć od neše kući bil nijedan na straše.

Ona njegova pretaja zbilha nam je strah i sterala dušu nazada va srce, ka nam je već bila skoćila na zajik. Istina i Bog, da je drugi dan prišal rubat, naš prazan žep ne bi bil niš trpel, ale za to bi bila za njega platila naša koža. A valja znat, da nismo ni mi našu kožu na sajme kupili. Pobođrića, ako je bila zamazana i sva zgrebena, sve jedno je naša bila, pak ne bimo ju bill ni za svi beći ovega sveta promenili.

Tako potentega ni bilo druge šante Marije, ako ne poč zvonit, pak magari da je i more do kraja prišlo.

Štimemo ti se mi, brate moj dragi, jedan k drugemu, kako nardelice va bačvice, pak više ćmiruć nego gledajuć, savaćemo se nekako do zvonika. Ja, ako je kada ku krvićenu dušu poslul krvavi pot, to

je za sigurno nas onu veđer. Ja ne znam, ma da smo bili malo stareji, ja mislim, da bimo bili od straha i — osiveli.

Pridemo ti mi više mrtvi nego živi va zvonik, potegnemo par puti za zvon, pak ođkaćemo kako mali zećić zada creakv, kade najdemo našega komandanta tako lepo i sradčno hrnjat, da ga je bil jedan gušt poslušat.

Sada se komad nekako povratila duša va nas, pak kada smo se mrvu odahnuli, počeli smo obahajat našu neđra. To se zna da nismo va njih iskali ono, ća neki ljudi va njih išću, a ne bi radi nać, već, ter znate ća.

Prvo nego smo oćistili neđra, predobije nas san i mi smo brate zaspali kako coki. Ća ćete na? Oni nesrećni strah bil nas je više zmaltral, nego da bimo bili celi dan s Lušini kolčići nosili. Ja, pak kakov je to san bil! To smo se sva neć prevrćali i vriskali, kako da smo na gradelah. Brižne sirotini! —

Negde kasno probudi nas sopeta naš komandant:

— Mali, zvonit!
Aj štreka jedna ga pojila, ter pojila i Trebalo ga je poslušat, pak poč magari po rukah i po nogah. I ši smo — kako na galija. Nego kada smo oćeli zavit za creakveni kantun, razveseli nas oni njegov osaran glas — više nego da smo ni na lot dobili:

— Zvonite, pak hote doma. Ću sam stražit. I tako niste za niš — To se ma! Kofaru pum smokav bite bolje snali stražit nego crkvu sv. Jelene.

— I vrt pun kručak — oglašil se je neki od nas.

Kada smo odzvonili, teli smo poč doma Nego poj vrašć k vragu! Baš za nesreću bil je mesec prekril oblak, za to smo morali počekati dokle opet zasveti. Ki bi šal doma po oneh ćkureh kuntradah? Brr! Pak da te s kakovega kuta ća za vrat popada. Auf!

Za to smo se stisnuli va jedan kutić pak i zato, da misli Mate, da smo ši već spat. Vej se ga vrag! Mogal bi se Mate premislat, pak nas nazad k sebe pozvat. — Još i to bi se oćelo.

Najzada Bog nam se je smiloval, nebo se razvedrilo i mesec presvetil. A mi lepo ala brže bolje doma, dokle još kakov oblak ne pokrije mesec.

Ako je Mate i nagro stražil, to nismo oćeli pšćevat. — Aj Bog, da nas je pustil doma. Nego vendar smo ćili više puti, kade zloćesti zjajki kampanju, da i on voli spat doma, negli na ravnica pul creakvi svete Jelene.

Neka je bilo, kako je bilo, danas ga već ni mej nami. Stisnul ga je negde kašalj pak je neobog moral stavit šlicu na policu, a pirun pod stol. Bog ga poslijaj!

Morda na zagovor sv. Jelene, ku je on toliko let ćeval i branil od bezboćne

ruki, neće se morat tamo negdare bat, da te mu još prit kada pod ruku onakovi stražci kakovi smo mi bili.

Mi znamo da svaka stvar ima dva kraja, jedan deblji a drugi opet tanji. Tako imala je dva kraja i ova naša služba. Sada ako ćete mi valje stavit glavu na col, ne bim vam znal pravo za pravo reć, jel deblji kraj bil kega sam vam sada povedal, al pak kega vam mislim povedat. Znate, to je najzada kako se stvar zama.

Da vidimo.
Drugi dan za našum strašum prosul se je glas po grade, da je neki po noće va „Binjakovem vrtu“ pokral najmanje koš kručak, pak pul tega da ni gledal baš ni na kiti, nego da je to sva polomljena, kako da su Turci nutro da bili.

Istina i Bog, nismo bili prvi dan gledali baš na svaku kita, ma svejedno ni vrag bil onako crn, kako su govoriili. Pak kako bimo mi bili stavili koš kručak! Nego ter već znamo, da babji jenićina stori od mrava — vola.

Stari Binjak zđihoval je i hukal na vrte, kako da je agullil brod i kavidal, pak sa se ljudi bali, da će ga opet kolap urit, aš siromah bil je već od njega dobrabno maćan.

Ljudi su se taločili i ćtrogali, kako bi ti mraki taš pronalili, a goopa Binjakova obećevala ljudem i ovo i ono, samo da laglje pronajde te lopove lopovaste.

povredjena i pretvorena — kako je pravo primijetio jedan zastupnik — u Roma locuta, sed sibi mentita.

3) Presvjetli biskup Flapp bio je nedavno od sv. Oca odlikovan, što je znao u svojoj biskupiji izdignuti iz crkve glagolice, a uvesti latinizam.

4) Kapitularni vikar Petronio u Trstu ne drži se rečenice: „Nil in ovetar“ nego progoni iz svih crkava hrvatski jezik uvadajući talijanski; pretvarajući hram gospodnji u talijansko političko ognjište.

5) Prelazom na Uniju nisam ni najmanje povredio ni oštetio moje katoličko porijeklo i čustvo, nego sam došao do potpunog uvjerenja, da ću uz vjerski žar još bolje njegovati i narodni. Da ću onda — pošto mi Rim ni svi latinasi neću u tom moći zapovjedati — slušati riječ božju i moliti se Bogu onako, kako me je moja mati naučila, a ne onako kako se to „uhjelo“ bude fanatičkim hrom neklim talijanskim poveljama popovskihi.

Na Rijeci, dne 13. travnja 1902. **Nikola Turato** Hekarnik.

Domaća vijesti.

Kratić verurtheilt. Montag, den 11. l. M., fand beim Landesgerichte in Triest die Schwurgerichtsverhandlung gegen den „berühmten“ Dr. Kratić über die Privatanklage des Herrn Johann Podmenik, Gemeinde-Wachinspector in Abbazia statt. Wie noch in Erinnerung sein wird, griff Kratić voriges Jahr in seinem Schundblatte den Podmenik in seiner Ehre auf die frechste und gemeinste Weise an, indem er ihm den Diebstahl eines Spzierstockes und den Betrug von drei Gulden, zum Schaden der Gemeinde, vorwarf. Kratić hat nach der Klage den Wahrheitsbeweis angetreten, der ihm jedoch vollständig misslungen ist. — Bei der Schwurgerichtsverhandlung wurde nachgewiesen, dass alle vom Kratić gegen den Podmenik erhobenen Anschuldigungen boshaft erdichtet und lügenhaft sind und die Geschwornen brachen über Kratić den Stab, indem sie ihn der Übertretung der Ehrenbeleidigung fully schuldig erkannten, worauf ihm der Gerichtshof zu 3 Monate Arrest mit einem Festtage in der Woche, verurtheilte. — Gerechtigkeit ist geschehen! Die über Kratić verhängte Strafe ist noch zu gering, denn einem Ehrenmännle, sein höchstes Gut, die Ehre, zu rauben, ist das grösste Verbrechen. — Mit der Verurtheilung des Kratić ist auch die italienische Partei in Istrien niedrigeren Repräsentanten

in Volosca, die den Kratić und sein Schundblatt anhalten, verurtheilt worden. —

Wahrhaftig, es muss dieser Partei verfincht schlecht gehen, wenn sie von einem Kratić Hilfe und Rettung erwartet! —

Prat božji! Kratić je dobio tri meseci poruzna. Življa pravica! Vrč gre toliko puta k potoku, dokle se najzada i razbije, ale pak matnji toliko vremena obleta oko avodi, dokle se najzada ne opari. Tako je bilo i s Kratićem.

Otkad je on počel stampevat onaj svoj smradni foj na Matuljah njemu ni bilo sveto ničigovo postenje. Tu se je napadalo na popi na najbezobrazniji način, pisalo se je ružnih stvari proti ženam i djevojkam, vrdjalo se je postene ljude, oce obitelji i hitale se proti njim najgrje i najjunosjeje lazi, samo da ih se pred svetom omrazi, ale pak da im sa nasokodi.

To smo videli i kod dra. Jančića, a videli smo i kod g. Podmenika. Za prvoga se je na suđe pokazalo, da je sve bezobrazna laž, ča se je proti njemu govorilo i pisalo, pak je Kratić bil radi svojega smradnega pisanja odsudjen čak i na trčianskem Tribunalu na 30 k globe odnosno 3 dni pržuna. Velikom smo nestrpljivosti čakali raspravu, ka je bila određena na tužbu goep. Podmenika proti Kratiću zadnji ponedjeljak va Trste. A na tu nestrpljivost poticala nas je teška i mačna misal.

Gosp. Podmenik je policajni nadzornik v Opatije. Ta služba — to je njegov kruh, življenje njemu i njegovoj maloj dečice. — Zamite im to i ona mala dečica su na cesti. I naše duše i naša srca bila su na strani te male dečice i mi smo nestrpljivo čekali odsudu trčianskega porotnega suđa. Za nas ki dobro poznamo g. Podmenika i njegovo postenje, svajedno je, kakova bila da bila odsuda, ali nebi tako bilo za puno ljudi, ki lihi od slabosti ili od jada profi g. Podmenika učinili bi sve, da ga se od službe makne. A ča bi bilo onpuća od one male dečice? Na to ni misel Kratić, kada je pisal ono otvoreno pismo, va kem je on, Kratić, nazival g. Podmenika da je tat zač da je ukrad — ljudi božji znate li ča? jednu palicu —

Nego odsuda je pukla i naša su srca smirrena: onaj maloj dečici je sačuvan otac, a sačuvan njim je i kruh svakidašnji. Kratić je odsudjen — njegova je kazna dosta teška. Dobit je ono ča je već odavno zasluihl. „A najteže je to, da su ga odsudili — Talijani. Tu se vidi prist božji. Bog je spregovorit — onaj dobri Bog, ki ako ne plaća svake subote, ali kad plaća, plaća dobro i kako treba.“

mužku besedu, oivahli nam se je kamik od srca, ma velik barem kako — Učka. Sada smo bili na konje. S tim smo misleli, da je stvar finjena.

Ma, ljudi deju, da vrag nikad ne spi. Počel ti je nebore okole tega škrahat naš učitelj. Znal je vrtel i prevratat, da smo se svi grajnati potili kako skopac na raznje. Mi tri od straži, ki smo bili najviše krivi, smo najviše i govorili. To nas je i izdalo. Učitelj je bil stari mačak, pak mu je valje v oče palo, da moramo bit mi ti tati ki su pohodili Bizjakov vrt, kada nas toliko utišai govorit. Mi smo, to se zna, tajili, nego najzada s čepami prisili nas je, da smo priznali našu tatbinu.

Aha! Sada je prišal vrag po svoje. On nas je dobro namazal s drėnovom mašcu da smo na jednom denu našega tela doma presleli svaki barem jedno dva funta — kombasic. Pak nam je još rekai, da neka budemo s tem zadovoljni, a drugi put da ča nas poslat na Volosko.

Za pravo red, ta porcijon kombasic je bil obilanj, ma mi smo znali najbolje, koliko i kako smo s njim zadovoljni. Najviše smo se tišili, da to ni prvi put, a ako ča Bog ni zadnji.

Tako vidite dragi moji ljudi, da su nam one slatke kruške pasale žuhko, pak da nismo već nikad počelci pot straitit sv. Jelenu.

Sada da vidimo, kako je tekla ta znamenita rasprava.

Predsjedal je raspravi savjetnik Poderczoll a do sebe je imel dva suđca: Kratića i Moše Jurati su bili ovi: Grassler, Filippi, Gelcich, Gortan, Micheli, Naccari, Pasutti, Pauletich, Parze, Spazzapan, Strebler i Susnek.

Gosp. Podmenika je zastupal voloski odvjetnik velenč. gosp. Dr. Stančić, a Kratića je branil neki Savo.

Čita se obzračica, va koj stoji da je g. Podmenik kada je bil još žandar va Rukavce ukral jednu Kratićevu palicu. Na to je dr. Stančić zapitai jurate, da li razumiju hrvatski? Pa je nastala mej predsjednikom i đrom. Stančićem ostra prepirka, koja sa svršila s tem, da je najzada predsjednik dopustil da pita jurate, da li razumeju bolje talijanski nego li hrvatski ale nēmčki, nač su jurati odgovorili, da razumeju bolje talijanski. Na to je dr. Stančić rekai, da on ča govoriti talijanski i to radi jurata, ki da te ga bolje razamet.

Za tom je Kratić izjavil, da on je napisal ono otvoreno pismo proti Podmeniku zač da je Podmenik njegov politički protivnik (!) i zač da je bila njegova palica, ku da je Podmenik bil zel. Ta poveda on na dugo, onako po njegovu, kako se je i ča se je sve dogodilo s tom palicom.

On da je 17. aprila 1897. kad su va Rukavce bili izbiri zručil nekemu Srdoču svoja palica. Malo za tim je ta Srdoč bil zaprt i palica šekvestrana. Od onda da ni Kratić već videl svoje palice, nego da je doznai, da se Podmenik šeće po Opatije s njegovom palicom. Sad se Kratić pere. On govori, da besedu truffature ne valja zet onako, kako bi se po zakonu imala zet — nego onako, kako to pak misli. Najzada govoril i o onom poslu od Coverlize, ča smo mi va svoje vreme iznesli na dugo i na široko va „Narodnem listu“.

Tu je dr. Stančić opazil, da on od Coverlize ne spada ovamo, ali, da se ne bi reklo, da se g. Podmenik tega boji, on je pripravil i za to držat odgovornim Kratića. Glade palice Kratić je rekai, da mu je daroval jedan prijatelj i da je vredna više od 30 fiorini.

Sada je bil preslušan g. Podmenik. On je izjavil, da je leta 1897. prigodom izbora va Rukavce zapri nekoga individua, ki je imel jednu posvu prostu palicu, za ku bi svaki bil rekai, da je od mala odajeden. Ta je palica, bila kasnije izručena obijnskom županu g. Šepiću, da ju on čuva. Za tim on ne zna, ča se je s njom dogodilo.

Što se tiče Coverlize, Podmenik je bil od občine ovlašćen, da mu isplati 30 fiorini mesto 27 za neke brageši.

Coverlize se je pak sa svoje strane izjavil, da on ni ovlasiil Kratića, da piše ono otvoreno pismo va špudačere a ni ga ni podpisal.

Na to je dr. Stančić rekai, da je Kratić za to napisal ono proti Podmeniku, da mu se osveti aš da je njega Podmenik jedan put zapri. Kratić poveda zač ga je zapri. On da je pred jedno 7 let putoval železnicom put Matulj. Kondukter da mu je bil dužan 5 fiorini i da mu je rekai, da neka ne zama biljeta do Matulj. On da je tako i učinil. Kad su ga na Matuljah pitai kade da mu je biljet, on da je rekai da ga je zgubil. To da je bil jedan mladenački greh rekai je Kratić. (Lepi mladenački greh i onpuata je već imel 30 let i bil je doktor prava.)

Od svjedocanstva vredno je spoment onog g. Šepića i načelnika g. dra. Stangera. Gosp. dr. Stanger je potvrdil Podmenikovu izjavu glede Coverlize, a g. Šepić njegovu izjavu o palici, koja je bila puhi njega, a kada su ga kako perita pitai da li je ča vredna, g. Šepić je odgovorit, da je ista dobra za oganj smetit. Još je kasneje Šepić povedočil, da mu je Kratić rekai: držite ju držite — ona palica ča koga god drago gubiat.

Na to su se pročitala izjave občine Kastav i ona c. k. kapetanata u Voloskom. Tu je bilo nabrojeno koliko je puti bil već Kratić kažnjen.

Za tom je govoril dr. Stančić. Njegov

je govor pravo rimek-delo te vrsti. Tu je on pokazal, kakav je govornik i kakav pravnik. Njegovu kramo zamlaganje je doprineselo puno k tomu, da su jurati pripoznali u obel točkah krivnju Kratićevu odonoso nevinnost g. Podmenika. Šid je na to odsudil Kratića na 3 meseci pržuna počestrenoga e jednim postom i ležanjem na — tvrđem hanka.

Ovo je kratak opis te zanimive rasprave. Bilo je prigodom iste sva sila manjih i većih crtica, koje ćemo mi donaiat malo po malo. A tako ćemo ako nam bude ikako moguće donieti i govore dra. Stančića, komu već sada šaljemo najtopliji i najjardacniji pozdrav. Živio!

„Piccolovo“ izvješće je navlaž iskvareno i tako sastavljeno, da tobože Kratić ni toliko kriv. Ali zaludo su obrezonano „Piccola“ sva njegova iskriřvjenja. Odsuda je tu — a sudili su sve sami Talijani. Talijani su bili suđci — Talijani su bili jurati. — „Piccolo“ se jadi na jurate, da su izdali onakav verdict. On piše, da je Kratić rekai, ovo besedi, ke bi morali zapamtiti svi oni nebogi slabidi, ki su do sada verovali Kratićevom lazi. Kratić je rekai pred svemi na suđe, ča ča je on napravil van napadanje, on da je to učinil za to, da brani trčiansku ideju (l'idea italiana nell Istria) proti ljudem domaćega hrvatskega jezika. A „Piccolo“ govori juratom — Talijanom porugljivo, da su ga za to odsudili, ča se je boril za talijansku ideju.

Po tom „Piccolovom“ mudrovanju imeli bi jurati hitit pod nogi svoju sarjest, samo da koriste Kratića. ki se za 100 fiorini na mesec bori za Talijane.

Lepa bi to bila pravica! Najlepše je to, ča te sada oni zavedeni naši ljudi mo videt kako njim Kratić laže, dokle im govori da se bori za Istru i za domaćinu. On se bori za talijansku ideju, to je on sam rekai, jasno i glasno ponedjeljak na suđe.

Nego o svemu tomu ćemo mi još pisat.

Imenovanje. Veleučeni g. Dr. Emanuel Perčić od sada pravni vježbenik kod kotarskog suđa u Voloskom bijaše imenovan aukultantom u području c. k. višeg suđista u Trstu. Mladomu Volosćaku naše čestitke!

Pozor putnici! Upozorujemo naše čitace na oglas gosp. Ed. Šmarde u Ljubljani nvršteno na četvrtoj strani, te preporedamo putujućem obdinstvu to jedino slavensko poduzeće francuzkoga društva „Transatlantique“.

Tražimo svoje pravo! Tako je po „Narodnom listu“ uzliknula i „Naša Sloga“. Dobro. I valja već jednom, da svoje tražimo inače ča nam se naši dragi susjedi izrugavati.

I pravo ča imati.

Ja sam već u svoje vrijeme nešto sličnoga iznesao u „Našoj Slogi“. — Između ostaloga takmo sam se i kastavske pošte. Onla sam spomenuo, da kastavska pošta ima dvojezičan pečat. Na prvom mjestu da kako Castva, te sam mimogred jošte primjete, da se na onoj pošti barem većinom trojezične tiskanice.

U tamošnjoj gospodjici upraviteljicu nieszam dirao, pa ipak našao se netko, koji je pisao da činim enoj gospodjici svojim pisanjem krivo. Reagirati nisam htio, jer sam bio osvjedočen da se nieszam proti njoj ni u čemu ogrišio, i ponajpače s toga, što veoma nerado vodim polemike po novinah.

Gosp. dopisnik u „Narodnom listu“ zagovara, da se umoli kompetentnu oblast, neka se uvede među ostalim dvojezične pečate na poštah u Voloskom, Opatiji i Lovranu. U ovome se ne slašam sa gosp. dopisnikom. Čena dvojezične pečate? — Jeli imaju pošte u talijanskih gradicah Istre dvojezične pečate? Zar nije ono ironija od pečata na kastavskoj pošti? Ne budimo tako popunatijivi i miroljubivi sobi na ustrb. Zar se ne sjedamo, što su sve Talijani poduzeli kad se je ono u Pazinu uveo dvojezični pečat na pošti, ako prem ni iz daleka ne stoji u suglasju ravnjerg narodnosti spadajućih pod pazinsku poštu sa onim gorsimenovanim mjestu. Zašto dakle nebi se moglo i moralo zahtjevati pečat samo sa hrvatskim napisom?

Učimo se od Talijana. Učiti se dolazi od neprijatelja nije nikakova stvar. Što nam je svim u svježoj pameti, što su sve poduzimali Talijani, da zapriče dvo i trojezične napise na novoj istarskoj željezničici. A što se je poduzelo, da se on narugao na matuljskoj staciji odstrani? Jeli ovaj napis Matuglie-Abbasia na željezničkoj postaji opravdan?

Koliko se mogu sjećati, nešto bilo je ipak poduzeto proti onomu napisu sa strane obč. zastupstva u Kastvu. Nego ne znam, ako se u stvari, poput Talijana, tjera mak na konac.

Mi znamo svi, što su bili Talijani poduzeli proti dvojezičnim tablam na sudovima, koje se je mislilo uvести po Istri. Znamo i to, da je pred njimi vladala uzakumul. Što se je pak poduzelo, recimo, proti onoj enoiklopediji pri cesarskih oblastih na Voloskom, gdje na onih blističih tablah manjka još jedino — kineski napis?

Poznato je opet svim, kako su Talijani galamili, kad je bio monsieur Zamlić imenovan članom školskoga vieća. Što pak činimo mi, kad znamo da baš u onom vieću sjedi jedrice dvojica naših ljudi; što činimo mi, kad znamo da u većini kotarskih školskih vieća neima niti jednoga jedincatoga našega muža? Koliko ih ima u voloskom školskom vieću izuzev viriliste?

Tako bi mogli navesti sve slučaj po slučaju čitave litanije, biva najme kako vidimo mi, a kako opet rade u sličnih slučajevih Talijani. Ne valja, da mi spavamo; dapače mora se priznati, da u nas ima života, ali inače smo prave slavenske golubinke čudi, te se zadovoljavamo i sa mrvicom, što nam je dobace za gospodskoga stola. Tako, mislim, da ne valja. Ne smijemo da se zadovoljimo sa samim prstom, kad nam patri ciela ruka. Što nas ide po božjih i ljudskih zakonih, za ono valja da se borimo, ono valja da izvođimo, pak tjerali mak na konac komu na volju ili nevolju. Učimo se od Talijana, velim opet.

Najprije kucajmo i moljajmo; ako nam se ne otvori, a onda Boga mi i lupajmo ali lupajmo mužki, bez prestanka, dok nam se vrata otvore. Tako radé Talijani, pak vrlo ričkodo nailaze na kračun, koji im se ne otvara.

Hvala Bogu imamo braće, koja će nam podati pomoćnicu ruku, pak ajde nek se goni u imo božje.

Ne idimo preko međaša, al do njega mora da bude naš posjed pa makar se svet preobrnuo, kako se ono veli.

Ki je gospodar matuljske špudačere? Lanjsko leto na 1. aprila je Krstičeva zakonita žena, da dobije barem jedan del od onih 4000 krun keh ima prijel od Krstiča polag sentence c. k. kotarskoga suda na Voloskom od 25. marča 1894. br. 141 (III ¹⁸⁹³) šekvestrala svi dobitki od Krstičevé Prave Naše Sloge ili kako njoj je pravo ime „Teta Jambrozija“.

Sud je ta šekvestar dopustil i imenoval je dra. Poščića za šekvestatora „Prave Naše Sloge“. Kad je to Krstić doznao valje je počel vrištati kako bi ju svojoj žene fabrikal. Od 1. aprila 1901. naprvo je kroz nekoliko meseci bilo na „Tete Jambrozije“ štampano da je Krstić gospodar od iste. — Kad je dra. Poščić počel inkasirati neki beći ki su Talijani plaćali za „špudačera“ skočil je valje dr. Costantini na Voloskom, da je on gospodar od „špudačera“ i rekurl je proti temu da je sud dopustil, da se ti beći zručé Krstičevoj ženi. — Sud je ta rekurs odbil.

Početkom ovega leta pak se je najedanput prijavil va broje 2. „špudačere“ — Nino Rožin, da je on gospodar „špudačere“ i da neka se beći pošalju samo na njega. Dakle po špudačere od leta 1901. je gospodar iste Krstić, ki je i na kapitanate prijavljen kako „vlasnik Prave Naše Sloge“. Po špudačere od ovega leta je gospodar „Nino od Roži“ a po govorenju dra. Costantina je on sam gospodar od špudačera i ni jedan drugi.

Ki je dakle gospodar od špudačera? Jel Krstić, al Nino, al pak Costantini? Mi bimo rekli da su svi tri skupa gospodari od špudačera pak bimo njim preporečili da

štampaju na špudačeri: vlastalki Dr. Costantini, Dr. Krstić i Nino Rožin, pak bi barem oblast znala na čem je. Ovakó pak se ne zna ni ki piše ni ki plaća. Nego čini nam se, da se baš za tam gre samo da bude konfuzion veća i da se oblasti za norca ima. — Svakako pak moremo reći da su se Krstić, Nino i Costantini lakali ma su se i našli. Va istinu lepa kumpanja!

Pravi prijatelji puka. Doskora imaju se obaviti občinski izbori va občine Veprinac. — Veprinacem puku je već dodijalo ludo i škodno gospodarenje šjor Anžula i kompanije, pak se je počel dogovarati kako bi va reprezentancu zibrat takovih ljudi, ki bi nastojali da Veprinacku občinu spase od gospodarske propasti.

Starinska je navada, da se kmeti Veprinacke občine iz pojedineh vasi pred izbori dogovore kega će zibrat va reprezentancu. Od davne davnine se kmeti gospodari po vaseh va tu svrhu skupljaju na starinska mesta, da međ sobom odluče kega će birat za komunjskega sudca.

Tako su se ljudi skupljali i dogovarali pred 50 let, tako pred dvajset let, tako i dan danas. — Nikad ni nijednema palo na pamet, da kmetom Veprinacke občine tu starinsku navadu zatara. Ča ni do sad ni jednemu palo na pamet, to je palo sada šjor Anžulu i njigovemu „vrednemu“ drugu Toninu, ki bi sada hteli zatrit starinsku navadu. Po sveh vaseh Veprinacšine su se do sada skupljali i dogovarali kmeti gospodari keh će zibrat za reprezentante, a da se ni jednemu ni prigovorilo.

Na 9. marča o. l. su se va tu svrhu skupili okolo dvajset kmeti iz Puharske, ki su odlučili, da neće već birat Anžula za župana. Pozval ih je po četara Puharski starac — poštenjak Josip Puhar. — Da ni to nikada storil! — Šjor Anžulo se je tako razjadil, da je valje pozval starca — poštenjaka Puhara na podeštariju na protokol radi tega dogovora. Budući je Puhar nesrečan tako da ne more hodit, odgovoril je on županu da će on poć na podeštariju ako ga dolo nesu ma drugačije ne.

Šjor Anžulo je htel na svaki način, da se Puharu osveti, a ni imel' toliko kuraja da ga sam prijavi na sud nego je prošil firera od žandarmerije va Lovrane, poznatega Talijana Marangona da on učini prijavu na oblast proti Puharu jerbo da je bez dopušćenja oblasti na 9. marča držal skupščinu va Puharskoj. Žandarma Maragon je, se zna, valje šal va Puharsku špičevac kako da se je dogodilo Bog zna kakovo zlo i učinil je valje proti Puharu i četaru prijavu na kapitanat. Kapitanat je pak tu prijavu dal na Voloski sud pred kem se je na 16. o. m. vršila razprava proti Josipu Puharu i četaru Josipu Žigulić zać da su na 9. marča bez dopušćenja oblasti držali skupščinu pod vedrem nebom.

Za svem tem, da se je dokazalo, da je starinska navada va Veprinackoj občine, da se kmeti pred občinskim izbori dogovore, keh će zibrat za sudce, za svem tem da se je dokazalo, da na 9. marča ni bila va Puharskoj nikakova skupšćina nego samo jedan dogovor na kem su bili samo kmeti 20 na broju, da ni bilo nikakovega predsednika, za svem tem je sud odsudil Josipa Puhara na 60 krun multi.

Mi proti toj sentenci nesmemo govoriti niš zać bi nas šekvestrali, nego svakako se nadamo, da će on slučaj prit do znanja njegovoj Prensvislenosti ministru pravde. — Čudimo se samo kako je mogal žandarma Maragon va svojoj prijave učinjenoj proti Puharu na kapitanat reći, da je „pristaša hrvatske stranke Josip Puhar sazval na 9. marča o. l. va Puharskoj jednu skupšćinu“, dokle cela Veprinacšina zna, da Puhar ni bil nikada pristasa hrvatske stranke, ni da nije danas. Za to ča se jedan občaner ne slaže sa šjor Anžulom treba ga valje prijaviti oblasti kako „pristašu hrvatske stranke“ ča ni to napaštu storeno a? Ča ni to sve jedno ako jedno kažnjivo delo učini jedan pristasa hrvatske al ga stori jedan pristasa talijanske stranke? Ča ni zakon za svih jednak? Zać ima onputa žandarmerija prez nikakove potrebi spominjat, da je ov al on pristasa ove al one stranke?

To pitamo malo poglavitega gospodina kapitana pak ga molimo neka taga gospodina Marangona malo pameti navadi. Šjor Anžulo pak se sve spod brki smeje, da mu je šlo za rukom hitit na Puhara kamik a skrit ruku. Nego njegov smeh malo valja. Puhar će rekurl pak more se seguro nadat, da ako je još malo pravice na svete, da će bit posvema oprošćen. Šjor Anžulo se pak crna piše. Veprinčani su mu već kroz usta starca — poštenjaka sporučili: Gluhi su čuli, a zliepi su progledali. Probadjen će puk videt, da su mu Anžulo i kompanija najveći neprijatelji, a onputa Bog Anžulu i Toninu korito.

Pjevačko-tamburaško društvo „Istarska vila“ u Kastvu obratit će se na sve naše rodoljube ovim pismom:

Vaše Blagorodje!
Pred kratko doba ustrojilo se u Kastvu pjevačko-tamburaško društvo „Istarska Vila“ sa plemenitom namisli, da svojim akordima šiiri avu i veličinu domaje naše; da svojom lirov budi uspavane, boitri mljohave, kriepi neodlučne.

Naši su radnici do sada pokazali dobre volje i vraće želje, da društvo pridignu. Učinili su prvi korak. „Istarska vila“, kao pjevačko društvo, liepo napreduje.

Vruća želja je pak „Vile“, da sitnomo naše tamburice podupre hrvatom pjesmu, da tako ojačana sjegurrije spješli svome cilju.

Nu tu se hoće žrtava, koje naši radnici uz najbolju volju ne mogu da snajšu već moraju da pouzdanjem očekuju od rodoljuba izdašne pomoći.

Doćim cijeni se „Istarska vila“ dostaviti Vašem Blagorodju jedan izisak svojih pravila, nada se, da će se rodoljubi odazvati njezinog želji i molbi te malenim joj darom priskočiti u pomoć, da si uzmogne dobiti tamburice.

Tim bi eto rodoljubnom pomoći i drugi korak našega društva bio učinjen, a na društvo je, da krči dalje put rodu za spas sebi na čast.

Nadajuć se podpore sa strane hrvatskoga rodoljuba, biježi se uz odlični pozdrav Vašem Blagorodju

u Kastvu, 25. aprila 1902.
Za pjevačko-tamburaško društvo „Istarska Vila“
Predsjednik
Jeluzić.

Mi preporučamo najtoplije svim našim prijateljima, da se sjete vredne kastavske „Vile“ koja je u malo vremena svoga obstanka pokazala velik i liep napredak.

Bezramni pozdrav. Pišu nam iz Lovrane: Kranjski Talijan reć bi da je uzor odgojitelj djece. Tuj neše manjkati ni dobrih državljana, ni pravih kršćana. Njegova frajlija, keć otać, jer „jabuka ne pada daleko od stabla“, je majstorica u nekojim stvarima. Ona ne samo da znaće nositi talijansku banderu, kako je to ovih dana bilo za vidit, već znaće ona još nešto drugo. Znaće ona pozdravljati sa onim liepim pozdravom talijanske Bruture „ščavo“, (pardon!) to je premlao, još nešto „m... di un šćavo“, — „m... di un preta“.

Ej Lovranci, zar tprite vi, da se Vaše svećenike tako grdi? Znajte dobro, da je to niš o čaljade onog muža — koji je snasao slovensko mlieko, ali ga kašnje prokleo. Znajte dobro, da je to talijansko čeljade onog muža, koga podupira slavna junta sa Vašimi novci, da gazil Vaš jezik, da grdi Vaš narod, da truje Vašu dječicu. Znajte i to Lovranci, da je ona „lep a“ frajla čeljade onog muža, koji oblači i vedri na lovranskoj občini. To vam je kolega onog matuljskog smrada.

Ako si želi koji sličnu medalju zadobit nek se upiše u poprdilsku univerzu, kojoj stoji na čelu „teta Jambrozija“, doktor Fritalja i stara Kukuma za kuhat fundacije. — Che trifolium!

† Anton Kari Fabiani čestiti i vrlo obljubljen starac otac gospodje Eme Gaspari u Voloskom umro je danas u 10 sati u 84 godini dobe svoje. Sprovod će bit u subotu na 10 ura i pol u jutro. Bio je jako dobar rodoljub, Bog ga pomiluj!

Ženska područnica društva sv. Cirila i Metoda u Opštini obdržavat će svoja glavna skupšćina u nedelju dne 27. o. m. u 4 ure poslie podne u Čitaonici „Zori“. Umoljavaju se sve naše rodoljubne gospodje, da se ovome pozivu odazovu u koliko većem broju.

O d b o r .

Tri interpelacije. Imamo pripravno tri interpelacije, ča ih je naš velečasni G. Špiček pročital va beškom parlamentu. Mi ćemo ih donest u „Nar. listu“ budući put, živio naš Sime Defar! I proti temu vremen u poštenomu mužu šjor Krstić svakojako blato, on Krstić, ki je ovi dni bil odsuđen za blato, ko je htel na drugoga poštenoga čoveka — na puna tri mjeseca pržuna. Nego ča ćemo, on od tega žive. Istina je — on se je puli tega grdo oparil — a nadamo se, da će i još. Za sada: živio naš Sime Defar sadašnji i budući tinjanski načelnik.

Volosko paćuharije izać će va budućem broje „Narodnega lista“

Potoni porobrod. Va Crnem more investil je jedan vapor parobrod „Adrie“ „Buda“, ki je valje šal na dno. — Ljudi sa se svi spauili.

Mali razgovori.

J. Kagara je veli čovek.

M. A zać?
J. Za to, zać je, kada je pasani put bila berma fermal biskupovu karocu, da mu se potuži, da mu kapelan ne pusti sina — bermat.

J. I za to ti misliš, da je Kagara veli čovek?

J. To se zna. Hodi ti fermal biskupovu karocu ako si vredan.

M. Ja bim rad da bi ki fermal onega ki mi je oni vapci ukrul.

J. Ma ne čes ga brate ulovit, kako ni onega, ki je dinamit i vabac ne moru bit drugo ako ne mački z brkami.

J. Svakakovi moru bit — z brkami i prez brk.

J. Kuma Marija se opet tužil.

M. A za ća?
J. A zaradi praščica. Kumpar Krstić da i ovo leto gasti prihaja — i tako malo po malo šal je vas zalebernik.

M. Ma njoj je benj ostalo Salo.

Oglas.

Kotarska bolesnička blagajna u Voloskom obdržavati će u nedelju, dne 27. aprila 1902. u 10 sati prije podne u dvorani Obćinskog Glavarstva u Voloskom svoju

godiš. glavnu skupšćinu

sa sljedećim dnevnim redom:

- 1) Izvješće uprave o društvenom poslovanju u godini 1901.
- 2) Izvješće nadzornog odbora.
- 3) Zaključak o godišnjem izvješću uprave i absolutoriji upravi za godinu 1901.
- 4) Izbor upravnog odbora.
- 5) Izbor nadzornog odbora.
- 6) Izbor obraničkog suda.
- 7) Slučajni predlozi.

Pravo glasovanja na glavnoj skupšćini imadu odaslanici blagajničkih članova i poslodavaca, koji bijahu izabrani 20. aprila 1902.

Svi odaslanici, koji dođje na glavnu skupšćinu moraju donest sobom već uručeno njim izkaznice.

Kotar bolesnička blagajna

Volosko, dne 19. aprila 1902.

Predsjednik:
Dr. Ivan Peđić.

Za Austriju koncesionarno francosko
prekomorsko društvo
"Compagnie générale Transatlantique"
Jedina direktna i najkraća pruga
poštinih brzih parobroda
koji prevažaju sigurno bez prenašanja
iz Havra u Newyork.

Za vožnje na ovo- i inozemnih željezničkih za navadni i okružna putovanja za priredjenje hodotastnih vlakova daje upute i valjane vozne liste
Jedina po oblasti potvrđena putna pisarna
Ed. Šmarda
u Ljubljani, Dunajska cesta, br. 6.
blizu poznate gostione „pri Figaritu.“

Broj: 724

Oglas jeftimbe.

Uslijed zaključka občinskoga zastupstva stvorena u sjednici od dne 12. t. m. pod točkom 4. dotičnog dnevnoga reda, daje se na javno znanje, da će se u nedjelju, dne 27. Aprila 1902. u 3 sata poslie podne u kući občinskoga glavarra g. Jakova Buretića — u Boljnskomu polju — selo Mandići broj 137, obdržavati jeftimbe rad zakupa sviju radnja zasjecajutih u izgradnju nove školske zgrade na Panu u ovoj mjestnoj občini.

Izključna cijena ustanovljena je polag obće gradjevne svote na 10600 (deset tisuća i šest stotina) kruna.

Svaki eventualni natjecatelj imati će prije početka čina da položi citavoj gradjevnoj svoti odgovarajuću 10% jamčevinu (vadim).

Ostali uvjeti zakupa, kao što i nacrti te troškovi nove gradnje, razvidni su u ovom uredu svaki dan za vrijeme uredovnih sati.

Glavarstvo občine

Bojun, 15. aprila 1902.

Občinski glavar:
Buretić.

Oglas.

Podpisani dava ovim do sveobćeg znanja, da je dozvolom oblasti otvorio u Matuljih štalu u kojoj ima prašćića na prodaju.

Fran Peranda
tugovac u Matuljih.

Dr. L. Roheim

posjednik sanatorijuma,
specijalista za tajne bolesti, ordinira svaki dan od 10—12 pr. p. za gospođu, a od 2—5 p. p. za gospođu na Rijeci, vicolo Germania br. 2, I. kat. Nad Ljekarnom D. Accurti.

Prodavaju se

* Nekretnine pok. Kostantina Jačića i to kuća kraj državne ceste u Škrbićih (Volosko) br. 170 i zemljišta, koja bi mogla služiti za gradnju i obdjelovanje.

** Kuća, koja stoji vis-à-vis Vili Alice, imade u prizemlju 2 konobe, na prvom podu 4 sobe i kuhinju i pod krovom mrtvi tavan.

Informacije o svemu dobivaju se kod gospodina Viktora Tomićića na Voloskom br. 7.

Najbolji se lijekovi dobiju u Ljekarni „al Redentore“ („k Spasiteljju“)

na Rijeci kraj velike crkve a osobito se traže, od samih trava načinjeni te i najkorisniji za zdravlje čovjeka.

Kapi „Spasitelja“ najbolje su sredstvo za održati si zdravlje do visoke starosti njihovom redovitom uporabi; er liječe nesvijet, odstranjaju dhtanje u silama, ublažuju reumatizam, očičuju krv i okrijepljuju želudac, koji je prečesto izvor mnogih bolesti. Izvratno su zatim sredstvo ove čudotvorne kapi „Spasitelja“ proti svakoj žaludanoj boli, tjeraju nadvanje i vjetrove, odstranjaju sigurno u grlu, zatim gripicu te gripu u trbuhu i cijevima. Redovitom njihovom uporabom pridržuju redovitu probavu, a tim sprječuju mnoge bolesti. — Jedna botica 20 novč.

Pojačane kapi za maternicu okrijepljuju sa pet kapi na komadiću cukra maternicu, krijepe tjelo od slabijeg i muteža glave. Jedna botica 25 novč., a nadomješćuju sve do sada kapljice, što ih čine rabe za slabost i maternicu.

Bilinski sok proti kašlju. Nenadkrijivo i najsigurnije liječi prehladu u prsima, kašalj, promuklost u grlu. Tko boluje na pranim bolestima neka rabi samo ovaj „bilinski sok“ te će ga nekvraliti sjegurno, kao što svjedoci toliko stotina pojavalja, koje su mi poslali upotrebljujući ga. Treba paziti na zaštitni znak „slika Spasitelja“, što se nalazi na svakoj botici ovih lijekova; a dobije se jedino u Ljekarni podpisanoj kamo molim i naručiti.

Naruči li tko više botica dobije popust!

HINKO BABIĆ,
Ljekarnik

Rijeka (Fiume) kraj velike crkve.

Sjećajte se
družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru!

Grand Hôtel u Opatiji

preporuča se p. n. občinstvu osim krasnim sobama i izvratnom kuhinjom takodjer i liepo uredjenom

Kavanom

u kojoj će se uz dobru kavu naći i liep izbor novina u raznim jezicima medju kojima ima do

pet hrvatskih.
Osobitim štovanjem
W. Zehentner.

Ljekarna D. Accurti na Rieci,

Corsia Deak, (tik kolodvora)

preporuča svoje medicinske specijalitete:
Željenovite-Kina-Vino, vrlo ugodna okusa, izvratno sredstvo proti: slabokrvnosti, živčanim bolestim, lošoj probavi, te u rekonvalescentnom stanju iza svih bolesti.

Najfinije bakalarovo ulje čisto, te sa želenom i jodijem, direktan izvor iz Jermenaa iz znamenite i svjetske tvornice: Lahnusa. Ovo čuvno ulje rabi se za velikim uspjehom proti: mišici, skrofuli, rakitihi, plućnom katarru, kašlju i košnom osiku.

Izvratna Salsaparilla Nenaduraa, izvratno sredstvo za čišćenje krvi osobito iza tajuhi bolesti.

„Galligao“, Jedino i najbolje sredstvo, kojim se sigurno dade odstraniti knjaža oka.

Skravo kapljice, Nenadkrijeno sredstvo za sve želudane bolesti.

Rieka — Amerika

Medjunarodna putna poslovnica

L. Mašek i drug na Rieci

odprema putnike iz Rieke u Ameriku sa najbrzim parobrodima svakog
petka i ponedjeljka.

Upute daje bezplatno i brzo

L. Mašek i drug

Via Riva ugao Via Lido.

Prvi zavod za pogrebe u Opatiji

preporuča se svime što se odnosi na uredjenje odra, mrtvačke sobe i pogreba te skladištem u kome će sl. obćinstvo naći veliki izbor

Mrtvačkih liesova (kasela) i križeva.

Cijene su koliko za priredbu pogreba, toliko i za liesove, vrlo umjerene.

Odnosne prijave i naručbe prima

Fran Doberlet
Opatija. — Kuća Erdl.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štđnju od svakoga, te plaća od istoga 4 $\frac{1}{2}$ %, kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama. **Vraća na štđnju uložene iznose bez odgovjedi**, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga štatuta.

Zajmovo (posuđe) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedjelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedjelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Jančića u Voloskom.

Pobliše informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Jančića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1901 imaašo je **K 1161.044.39** — **Garancija** imaašala je **K 133.760** — **Uloženo** je bilo u posujilnici god. 1901 **K 875.486.29.**

Ravnateljstvo.